

Tăng cường quản lý chất thải rắn tại các thành phố du lịch ở Việt Nam

Thu hút khối công và tư nhân trong việc tối ưu hoá quản lý chất thải rắn đô thị trên khắp Việt Nam và ASEAN

Bối cảnh

Gia tăng dân số, công nghiệp hóa diễn ra nhanh chóng dẫn đến lượng chất thải đô thị ngày càng tăng trên toàn thế giới, đồng thời cũng là thách thức lớn đối với Việt Nam. Theo báo cáo về Hiện trạng Môi trường Quốc gia của Bộ Tài Nguyên và Môi trường, tại Việt Nam, lượng chất thải rắn đã tăng 46% trong khoảng giữa năm 2010 đến năm 2019. Chất thải rắn chủ yếu đến từ các khu vực đô thị, chiếm 55% trong tổng số 64.658 tấn/ngày vào năm 2019.

Các điểm đến du lịch thải ra một khối lượng lớn chất thải rắn đô thị, bao gồm túi nhựa, hộp đựng thức ăn và hàng tiêu dùng. Dữ liệu từ Viện nghiên cứu Phát triển du lịch (2019) cho thấy hằng năm, 85 triệu khách du lịch trong nước thải ra khoảng 61.000 tấn rác thải nhựa cùng với 18 triệu du khách nước ngoài phát sinh thêm 55.000 tấn rác. Lượng rác thải này đã và đang tạo ra áp lực cho các thành phố du lịch khi thiếu năng lực quản lý và xử lý rác thải, dẫn đến hệ lụy suy thoái các danh lam thắng cảnh.

Để ứng phó với những thách thức này, Việt Nam đã và đang cam kết mạnh mẽ trong quản lý chất thải rắn đô thị, bao gồm các vùng du lịch. Chính phủ Việt Nam đã triển khai Kế hoạch Hành động Quốc gia thực hiện chương trình Nghị sự 2030 vì sự Phát triển Bền vững năm 2017 và Chiến lược Quốc gia về Quản lý Tổng hợp chất thải rắn đến năm 2025. Luật Bảo vệ Môi trường ban hành tháng Một, 2022 đã nhấn mạnh việc quản lý chất thải rắn sinh hoạt. Việt Nam đã triển khai Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ số 41/CT-TTg tháng 12, 2020, đề ra các giải pháp cấp bách nhằm tăng cường quản lý chất thải rắn.

Tên dự án	Tăng cường quản lý chất thải đô thị trong khu vực ASEAN (AMUSE)
Hợp phần dự án	Tăng cường quản lý chất thải tại các thành phố du lịch ở Việt Nam
Cơ quan ủy thác	Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức (BMZ)
Khu vực dự án	ASEAN (Việt Nam, Campuchia, Lào và Thái Lan)
Cơ quan chủ quản tại Việt Nam	Bộ Tài nguyên và Môi trường (BTNNMT)
Đối tác thực hiện	Cục kiểm soát ô nhiễm môi trường
Thời hạn dự án	07.2022 – 06.2025

Du lịch bền vững - trong đó coi việc "tôn trọng môi trường" là một nguyên tắc và ưu tiên, được thừa nhận tại Nghị quyết số 81/2023/QH15 về Quy hoạch tổng thể quốc gia thời kỳ 2021-2030, với tầm nhìn đến năm 2050. Hơn nữa, Nghị định số 08/2022/ND-CP của Chính phủ nêu rõ mong muốn loại bỏ việc lưu thông và sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần và bao bì nhựa không phân hủy sinh học ở các điểm du lịch từ năm 2025.

Trong bối cảnh đó, dự án "Tăng cường quản lý chất thải đô thị trong khu vực ASEAN" (AMUSE) đã chọn thành phố Đà Lạt là khu vực thí điểm. Đà Lạt là thành phố du lịch quy mô vừa hiện đang thiếu hệ thống xử lý chất thải hiệu quả. Dự án AMUSE sẽ đóng góp vào việc bảo vệ môi trường tại Đà Lạt và đó cũng là một phần của kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội quốc gia.

Chùm ảnh: Rác thải đô thị © GIZ

Quá trình xử lý rác thải hàng ngày trong khu vực ASEAN phụ thuộc vào công nghệ và hệ thống thô sơ.

Ảnh: © GIZ

Mục tiêu

Mục tiêu tổng thể của dự án “Tăng cường quản lý chất thải đô thị trong khu vực ASEAN” (AMUSE) nhằm hỗ trợ nâng cao năng lực của các cơ quan quản lý nhà nước và khối tư nhân nhằm tối ưu hóa việc quản lý và tái chế chất thải đô thị tại các thành phố du lịch quy mô vừa và nhỏ của ASEAN.

Các mục tiêu cụ thể của hợp phần Việt Nam bao gồm:

- Tăng cường nhận thức và năng lực của các cơ quan nhà nước và địa phương trong quản lý chất thải bền vững.
- Các bên liên quan bao gồm cơ quan chính phủ, hiệp hội du lịch, các đối tác trong nước và nước ngoài của dự án, các cơ quan liên quan đến rác thải và du lịch sẽ hợp tác hiệu quả để đạt được các mục tiêu chung về quản lý rác thải.
- Dự án thí điểm để tối ưu quản lý chất thải rắn và tái chế tại các thành phố du lịch có xét đến khía cạnh về giới và tính bền vững sẽ triển khai thành công và được coi như một ví dụ có thể nhân rộng trên toàn Việt Nam.

Phương pháp tiếp cận

Dự án AMUSE áp dụng cách tiếp cận tổng thể, nhiều cấp độ cùng nhiều bên liên quan. Trong dự án này, hợp phần Việt Nam sẽ:

- Thiết lập một nền tảng tri thức kỹ thuật số mới trên toàn ASEAN cung cấp các kiến thức, đào tạo, cơ hội đối thoại, và thông tin dựa trên các tiêu chuẩn về tối ưu hóa việc quản lý và tái chế chất thải đô thị cho các đối tác công và tư có liên quan tại Việt Nam.

- Hỗ trợ các thành phố du lịch quy mô vừa tại Việt Nam, bao gồm thành phố Đà Lạt trong công tác quản lý chất thải bền vững bởi sự hợp tác giữa các bộ chuyên trách, các hiệp hội du lịch và các đối tác địa phương.
- Phổ biến rộng rãi các phương án đã được thử nghiệm thực địa để quản lý và tái chế chất thải đô thị ở các thành phố du lịch quy mô vừa có xét đến khía cạnh giới và tính bền vững.

Kết quả dự kiến

Các hoạt động của dự án được lên kế hoạch và thực hiện với sự phối hợp chặt chẽ giữa các đối tác bao gồm Ban Thư ký ASEAN, cụ thể là Ban Môi trường và Nhóm Công tác ASEAN về Thành phố Bền vững Môi trường cũng như chính quyền trung ương và địa phương. Nhóm hưởng lợi bao gồm các hiệp hội du lịch quốc gia và địa phương và các nhà điều hành du lịch địa phương. Nhìn chung, dự án dự kiến một số kết quả như sau:

- 75% người tham gia đào tạo và trao đổi kiến thức về tối ưu hóa quản lý và tái chế chất thải đô thị được nâng cao năng lực và có thể ứng dụng các kỹ năng đã được học vào lĩnh vực của mình.
- Thúc đẩy hợp tác giữa các khối công và tư thông qua đối thoại hợp tác trong khuôn khổ của dự án.
- Gia tăng mức độ hài lòng của khách du lịch đối với sự sạch sẽ tại các không gian công cộng trong thành phố Đà Lạt.
- Thực hiện các giải pháp nhằm tăng cường sự tham gia của phụ nữ và các nhóm thiểu số trong quản lý rác thải đô thị ở thành phố thí điểm.

Phát hành bởi

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Trụ sở tại Bonn & Eschborn, CHLB Đức

“Tăng cường quản lý chất thải đô thị trong khu vực ASEAN” (AMUSE)
Cụm dự án Môi trường, Biến đổi khí hậu và Nông nghiệp, GIZ Việt Nam
Căn hộ E3-E5, Tòa nhà CoCo, số 14 Thụy Khuê, Tây Hồ,
Hà Nội, Việt Nam
T +84 (0)24 37 28 64 72
www.giz.de/en/worldwide/114732.html

Nguồn ảnh

©GIZ

Liên hệ

Franziska Kohler
Trưởng hợp phần dự án tại Việt Nam
franziska.kohler@giz.de

GIZ chịu trách nhiệm nội dung của ấn phẩm này.

Đại diện cho

Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển CHLB Đức (BMZ)

Hợp tác cùng

Ban thư kí ASEAN
Bộ Tài nguyên và Môi trường Việt Nam